



**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIP-370/17-P

Název právnické osoby vykonávající činnost školy a školských zařízení	Střední průmyslová škola, Tachov, Světce 1
Sídlo	Světce 1, 347 01 Tachov
E-mail právnické osoby	reditel@sps-tachov.cz
IČ	00520110
Identifikátor	600170535
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jana Hrčková
Zřizovatel	Plzeňský kraj
Místa inspekční činnosti	Světce 1, Světce 26, Oldřichov 81, pracoviště odborného výcviku firmy BHS, Stadtrodská ul. 1251, 347 01 Tachov
Termín inspekční činnosti	19. 4., 21. 4. a 23. - 27. 4. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou a domovem mládeže podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Střední průmyslová škola, Tachov, Světců 1 (dále jen „škola“) poskytuje střední vzdělání v oborech s výučním listem a s maturitní zkouškou. Výuční list je možné získat v oborech vzdělání Truhlář, Zedník, Obráběč kovů, Strojní mechanik, Elektrikář – silnoproud, střední vzdělání s maturitní zkouškou v oborech vzdělání Informační technologie a Strojírenství v denním studiu a Podnikání v dálkovém studiu. Nejvyšší povolený počet žáků 410 je naplněn z cca 67 % (počet žáků v denní formě 241 žáků v jedenácti třídách, v dálkové 33 žáků ve třech třídách). Škola nabízí také ubytování v Domově mládeže (dále jen „DM“) s nejvyšším povoleným počtem 150 žáků a stravování ve školní jídelně - výdejně (dále jen „ŠJ“) s kapacitou 150 stravovaných. Vykazováni jsou 3 žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen „SVP“) a 12 žáků s odlišným mateřským jazykem (dále jen „OMJ“). Od poslední inspekce se celkový počet žáků významně nezměnil, počet tříd zůstal stejný.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Vzdělávání ve střední škole se uskutečňuje podle aktualizovaných Školních vzdělávacích programů pro obory středního vzdělání (dále „ŠVP SV“). Činnost DM probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro domov mládeže. Koncepce školy, která ze záměrů ŠVP vychází, je ve většině oblastí příkladně plněna. Nedaří se však zajistit plnou kvalifikovanost pedagogického sboru.

K výuce jsou využívány prostory památkově chráněné, udržované budovy ve Světcích nedaleko Tachova. Praktické vyučování probíhá v pronajatých dílnách v budově soukromé firmy v cca 2 km vzdáleném Tachově a ve vlastních dílnách školy v cca 7 km vzdáleném Oldřichově. Podkroví školní budovy bylo rozšířeno o 2 nově vybudované, dobře vybavené odborné učebny. Významně bylo rozšířeno a modernizováno zázemí pro praktickou výuku v Oldřichově. Škola i prostory pro praktickou výuku jsou vybaveny učebními pomůckami, moderní didaktickou technikou a pracovními stroji, které jsou ve výuce smysluplně využívány. Domov mládeže je umístěn v prvním patře samostatné budovy v blízkosti školy a jsou do něj přijímáni výhradně žáci školy. Dvoulůžkový a třílůžkový pokoj tvoří vždy jednu ubytovací buňku s vlastním sociálním zařízením, vybavení pokojů je na standardní úrovni. Společné prostory jsou uzpůsobeny potřebám ubytovaných žáků, k dispozici je jim společná kuchyňka, společenská místnost, místnosti pro přípravu na vyučování, posilovna, tělocvična v budově školy i venkovní sportoviště. Na nástěnce u vchodu do místnosti určené vychovatelům jsou vyvěšeny základní informace o aktivitách v zařízení, kontakty na vychovatele a vedení školy, pravidla i vnitřní řád zařízení.

Nejvýznamnější zdroj příjmů k financování činností školy v posledním uzavřeném účetním období tvořily přidělené finanční prostředky z veřejných rozpočtů určené na přímé náklady na vzdělávání a z rozvojových programů ministerstva školství mládeže a tělovýchovy. Další zdroj příjmů tvořil příspěvek od zřizovatele na úhradu provozních nákladů, účelově určený investiční příspěvek od zřizovatele na opravy a údržbu školy a transfery z realizovaných projektů prostřednictvím evropských fondů. Škola také hospodařila s vlastními příjmy z doplňkové činnosti. Finanční zdroje škola využívá účelně k naplňování podmínek a průběhu středního vzdělávání a k naplňování cílů stanovených v ŠVP. Školní stravování a stravování zaměstnanců je zajištěno ve vlastní školní jídelně - výdejně, která se nachází v přízemí budovy školy ve Světcích a ve středisku praktického vyučování v Oldřichově. Na obě místa poskytovaného vzdělávání škola zajišťuje denně dovoz obědů, které odebírá ze školní jídelny Gymnázia Tachov.

Škola je stále velmi aktivní v oblasti získávání finančních prostředků z různých grantů a realizovala mnoho projektů spolufinancovaných z EU např.: výstavbu nových prostor pro výuku technických oborů na pracovišti v Oldřichově, technické zhodnocení budovy školy ve Světcích půdní vestavbou se zřízením dvou nových učeben, kabinetu a sociálního zařízení, dále pořízení nových technologií pro výuku technických oborů, projekt na snížení energetické náročnosti budovy domova mládeže zateplením, výměnou oken a výměnou zdroje vytápění. Škola uskutečnila také dva projekty z Operačního programu Vzdělání pro konkurenceschopnost, a to v rámci Výzvy 56 Jazykové vzdělávání a čtenářské dílny a Výzvy 57 Komunikační dovednosti v cizích jazycích.

Zkušená ředitelka (ve funkci je 18 let) subjektu splňuje kvalifikační předpoklady pro výkon své funkce. Dokumenty nezbytné pro chod školy jsou vedeny a podle aktuálních potřeb a vhodných podnětů doplňovány. Delegování pravomocí ředitelky na nižší články řízení je promyšlené a funkční. Dokazovala to požadovaná kvalita průběhu vzdělávání a výrazně pozitivní pracovní atmosféra. Motivaci žáků k úspěšnému studiu podporuje škola finanční odměnou ve formě prospěchového stipendia, což je v rámci kraje výjimečné. Důležité informace veřejnosti i účastníkům vzdělávání o životě ve škole jsou efektivně předávány prostřednictvím vhodných pravidel komunikace i prostřednictvím vlastních webových stránek. Kontrolní činnost je promyšlená, postihuje podstatné náležitosti vzdělávacího procesu. Zjištěná negativa v provozu školy jsou pojmenována a následně přijímána opatření k jejich eliminaci. Příčinou zjištěných, především formálních nepřesností ve vedené dokumentaci a provozu DM, byla menší četnost kontrol ředitelky (která byla v předchozích letech uvolněna z důvodu výkonu veřejné funkce) a teprve získávání zkušeností nově jmenovaného managementu školy.

Vzdělávací proces zajišťuje 31 pedagogických pracovníků včetně ředitelky školy. Z celkového počtu nesplňují předpoklad odborné kvalifikace pro přímou pedagogickou činnost 3 pedagogové, z toho dva si doplňují odbornou kvalifikaci studiem na vysoké škole. V domově mládeže zajišťuje vzdělávání vychovatel a na částečný úvazek asistent vychovatele. Oba dva nesplňují odbornou kvalifikaci pro přímou pedagogickou činnost, kterou vykonávají. Ředitelka školy prokazatelně doložila, že k termínu inspekční činnosti nemohly být tyto činnosti zajištěny pedagogickými pracovníky s kvalifikačními předpoklady.

Další vzdělávání pedagogů je cílené. Učitelé se vzdělávají k zajištění organizace maturitních zkoušek, v práci s interaktivní technikou a v odborných znalostech a dovednostech v rámci projektů, resp. jejich udržitelnosti. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků vychází z potřeb školy, jejich finančních možností a ze studijních zájmů pedagogů, přičemž vzdělávání celého pedagogického sboru má přednost před individuálním studiem k prohlubování kvalifikace. Potřebné vzdělávání neabsolvovali pracovníci DM.

Činnost školy pozitivně ovlivňuje účelná spolupráce se sociálními partnery. Přínosná je v oblasti odborného vzdělávání především s podnikatelskými subjekty, výrobními podniky, profesními organizacemi (sdružení firem TEO) i zahraničními partnery. Samozřejmostí je dobrá spolupráce se zřizovatelem, ale i dalšími institucemi a organizacemi (školská poradenská zařízení, Policie ČR, aj.).

Kvalifikovaně jsou zajištěny poradenské služby, výchovný poradce pomáhá žákům s výběrem jejich další profesní dráhy, koordinuje a vyhodnocuje kvalitu péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Pro kultivaci sociálních vztahů ve třídě je přínosné pravidelné organizování společných aktivit prostřednictvím tzv. Go kurzů v prvních ročnících. Ve spolupráci s třídními učiteli a vedením školy jsou důsledně řešeny výukové

a výchovné nesnáze žáků. Promyšlené je také získávání nových zájemců o studium ve škole. Celkový počet žáků je tedy dlouhodobě stabilní.

Náležitá pozornost je věnována bezpečnému prostředí při vzdělávání. Učitelé i žáci jsou se Školním řádem a Vnitřním řádem DM seznámeni a důsledně vedeni k respektování pravidel v nich uvedených. Zjištěná rizika jsou odstraňována. Zaměstnanci i žáci jsou pravidelně proškolení v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví, zaměstnanci i z poskytování první pomoci. Dohledy nad žáky jsou zajištěny. Úrazovost (počet úrazů na 100 žáků) je nízká (cca 3 %). K úrazům dochází především v tělesné výchově při míčových a úpolových hrách. Z analýzy úrazovosti a hospitační činnosti je zřejmé, že se škola problematikou prevence a bezpečného chování zodpovědně zabývá.

Preventivní program je plněn, žáci jsou cíleně vedeni k žádoucímu chování, výskyt závažných negativních projevů je nízký a zjištěné prohřešky proti školnímu řádu a slušnému chování jsou důsledně řešeny. Přes přijímaná opatření a důsledné preventivní a výchovné působení se škole nedaří významně snížit omluvenou i neomluvenou absenci žáků. Ta zůstává problémem k vyřešení, i když je zřejmé, že ji ovlivňují společenské vlivy, které škola nemůže zásadně ovlivnit. Dodržování pravidel přispívá k pozitivním vzájemným vztahům mezi pedagogy a žáky.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Hospitovaná výuka všeobecně vzdělávacích předmětů (Český jazyk a literatura, Občanská nauka, Základy ekologie, Anglický jazyk, Tělesná výchova) byla většinou kvalitně připravena a probíhala v souladu s kurikulárními dokumenty. Struktura a organizace hodin byla promyšlená, pedagogové v jejich úvodu seznamovali žáky se vzdělávacími cíli. V převažující frontální organizaci většiny hodin byla racionálně zastoupena samostatná práce, v anglickém jazyce také intenzivní komunikace žáků ve skupinách a dvojicích. V českém jazyce byla u závěrečných ročníků maturitních oborů práce orientována na přípravu žáků k maturitní zkoušce. Učitelé při ní vhodně využívali práci s chybou při procvičování gramatických jevů, při rozboru textu vysvětlovali na vhodných příkladech literární pojmy. Žáci byli ve všech sledovaných hodinách cíleně vedeni k samostatnosti, dokázali se soustředit na řešení problému. Jejich práce byla průběžně vyhodnocována, o úrovni dosahovaných vědomostí měli dostatek informací prostřednictvím vhodně formulované zpětné vazby. Ta pro ně byla dobrou motivací k další práci. Především v občanské nauce a základech ekologie pedagogové upřednostňovali před vědomostní složkou výuky složku postojovou. Vedli žáky k formulování vlastních názorů, dbali na sepětí obsahu učiva s reálnými životními situacemi. V tělesné výchově byly vhodně zařazeny formy práce k rozvoji svalové síly. Méně efektivní aktivita (vybíjená) naopak nerozvíjela dostatečně herní dovednosti.

V hospitované výuce matematiky, informatiky a teoretické výuce odborných předmětů navazovali pedagogové na předchozí vědomosti a zkušenosti žáků, motivovali je k aktivní spolupráci při vzdělávání. Převládala promyšlená frontální forma vyučování nejčastěji ve spojení s metodou řízeného rozhovoru a samostatnou prací žáků, ojediněle byla zařazena i zdařilá práce ve skupinách. Učební látka byla ve vhodných tématech doplňována praktickými aplikacemi. V informatice převažovala samostatná práce žáků podle instrukcí pedagoga. Vzdělávání probíhalo v příznivém pracovním klimatu podporujícím pozitivní myšlení žáků. Ve většině hodin byla k prezentaci nebo procvičování učiva účelně využívána didaktická technika. Průběžné hodnocení práce často poskytovalo žákům účelnou zpětnou vazbu o úspěšnosti jejich činnosti. V některých odborných předmětech byla malá pozornost

věnována průběžné kontrole plnění rozložení učiva v návaznosti na hodinové dotace jednotlivých témat.

V hodnoceném odborném výcviku žáků tříletých oborů vzdělání Obráběč kovů, Strojní mechanik a Truhlář byl na pracovištích vzorný pořádek, žáci pracovali na strojích nebo prováděli ruční opracování kovů nebo dřeva podle jednoduchých výkresů pod přímým dohledem učitelů. K výuce jsou na pracovištích k dispozici běžné, i moderní číslicově řízené obráběcí stroje, s kterými se žáci učí zacházet. Systém práce s nimi je dobře promyšlený. Učitelé mají k žákům velice hezký vztah, pozitivní klima potvrdily zadané dotazníky i neformální rozhovory se žáky. Kladný dopad na koordinaci teoretické a praktické výuky mají také časté návštěvy učitelů odborných předmětů v dílnách. Praktické vyučování účinně a efektivně podporuje rozvoj odborných vědomostí a dovedností žáků s využitím nejnovějších poznatků ve sledovaných oborech. Většinou hodin bylo společně nevyužívání závěrečného zhodnocení výuky pedagogem. Jen výjimečně bylo zařazováno vzájemné hodnocení žáků a jejich cílené sebehodnocení.

Výchovně vzdělávací činnosti v domově mládeže se řídí školním vzdělávacím programem, provozním řádem a vnitřním řádem, který je zveřejněn na nástěnce společně s dalšími potřebnými informacemi a pokyny. V průběhu inspekce bylo v domově mládeže ubytováno 15 žáků (chlapců), kteří tvoří jednu výchovnou skupinu. Organizace výchovně vzdělávací činnosti směřuje k účelnému využívání volného času, je zaměřena na sportovní činnost (posilování, kopaná, bowling, stolní tenis, míčové hry), ekologickou činnost (vycházky do přírody v okolí, péče o okolí domova mládeže spojené s jeho úklidem, besedy) a kulturní vyžití. Ubytování žáci mají podle denního režimu zajištěn také pravidelný čas na přípravu do školy, je dodržována doba studijního klidu. Výchovu a vzdělávání zde zajišťuje jeden vychovatel a jeden asistent vychovatele, oba nejsou pro tuto práci kvalifikovaní, což se negativně projevilo především v nižší pestrosti forem výchovné práce.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola využívá k analýze výsledků vzdělávání zejména interní údaje získané průběžným a celkovým hodnocením žáků za jednotlivá klasifikační období. To je podrobně zpracované třídními učiteli a projednáváno pedagogickou radou. Další informace získávají učitelé a vedení školy vyhodnocováním výsledků komerčních vědomostních testů zadávaných žákům 4. ročníku oborů vzdělání s maturitní zkouškou z českého jazyka, matematiky a cizího jazyka. Žáci oborů vzdělání s výučním listem zpracovávají ve 3. ročníku kontrolní práce z odborného výcviku. Pro hodnocení výsledků vzdělávání jsou důležité analýzy úspěšnosti žáků při maturitních a závěrečných zkouškách. Údaje z uvedených interních a externích zdrojů jsou vyhodnocovány vedením školy ve spolupráci s metodickými orgány i se zřizovatelem. Na základě této analýzy jsou přijímána opatření ke zlepšení výsledků vzdělávání, zejména formou organizování konzultací k probíranému učivu, které mají ve vyšších ročnících také charakter přípravy na maturitní a závěrečné zkoušky. Pro zkvalitnění přípravy žáků a zvýšení jejich úspěšnosti byli v rámci DVPP učitelé v oblasti písemných zkoušek společně částí maturitní zkoušky proškoleni pracovníky Centra pro zjišťování výsledků vzdělávání. Pro nadané žáky škola organizuje přípravu na jejich účast v soutěžích technické tvořivosti.

Spolupráce pedagogických pracovníků domova mládeže s učiteli ve škole probíhá na standardní úrovni, vychovatel má přístup k elektronickým záznamům hodnocení a docházky svěřených žáků, aby bylo zajištěno předávání aktuálních informací o žácích a zaručen jednotný přístup pro podporu rozvoje osobnosti žáků. Výsledky výchovně

vzdělávací činnosti v domově mládeže jsou pravidelně vyhodnocovány a odpovídají cílům stanoveným školním vzdělávacím programem pro ubytovací zařízení.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Změnila se skladba oborů, vyřazeny ze sítě škol a školských zařízení byly obory vzdělání s maturitní zkouškou Technické zařízení budov a Podnikání (v denním studiu). Škole se je nepodařilo naplnit.
- Významně se zlepšily podmínky vzdělávání v praktické, ale i teoretické výuce. Změnil se management školy (oba zástupci ředitele).

Silné stránky

- Škola dlouhodobě cíleně, oboustranně a smysluplně spolupracuje s partnery zajišťujícími rozvoj dovedností žáků a motivuje je k dosahování lepších studijních výsledků. Podporuje aktivní zapojení žáků a pedagogů do národních a mezinárodních projektů.
- Procesy řízení i vyhodnocování jsou dobře nastaveny, napomáhají zkvalitňování vzdělávání žáků. Vlastní prostředí školy a estetická úprava prostor pomáhají vytvářet pozitivní klima, které se projevuje dobrými mezilidskými vztahy. Systematické zlepšování materiálních podmínek vzdělávání se pozitivně projevuje v kvalitě odborného vzdělávání.
- Vzdělávací cíle jsou přiměřené, požadavky na žáky srozumitelné, podporují u nich motivaci k učení. Ve výuce odborných předmětů jsou vhodně propojovány teoretické poznatky s praktickým využitím.

Slabé stránky

- Pedagogičtí pracovníci domova mládeže nejsou kvalifikovaní a nevyužívají nabídku dalšího vzdělávání.

Příklady inspirativní praxe

- Praxe žáků probíhá na pracovištích spolupracujících odborných firem, které zajišťují rozvoj dovedností žáků v souladu s kurikulárními dokumenty a nabízejí možnost jejich dalšího profesního uplatnění. Partnerské firmy vytvářejí fond, z kterého jsou vyplácena prospěchová stipendia motivující žáky k úspěšnému studiu.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Podpořit další vzdělávání pedagogů v domově mládeže.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina čj. 529/01 včetně dodatků 1 – 16.
2. Rozhodnutí MŠMT ve věci návrhu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 1. 9. 2016 čj. MSMT-47352/2015-2.
3. Koncepční záměry školy na období 2016 – 2017.
4. Soubor pedagogicko-organizačních informací pro školní rok 2016/2017.
5. Rozvrhy hodin, třídní knihy hospitovaných tříd platné ve školním roce 2016/2017.
6. Školní matrika v elektronické podobě (namátkově).
7. Personální dokumentace pedagogických pracovníků včetně dokladu o jmenování do funkce ředitelky školy.
8. Školní řád, Vnitřní řád DM a Organizační řád, vše platné ve školním roce 2016/2017.
9. Dokumentace DM (Provozní řád, Deník výchovné skupiny, přihlášky a osobní spisy žáků.
10. Dokumenty bezpečnosti a ochrany zdraví (Kniha úrazů, revizní zprávy, osnovy poučení, prezenční listiny o účasti na školení BOZ a BOZP).
11. Školní vzdělávací programy hospitovaných oborů vzdělání s výučním listem - Truhlář, Zedník, Obráběč kovů, Strojní mechanik, Elektrikář – silnoproud a oborů středního vzdělání s maturitní zkouškou Informační technologie a Strojírenství v denním studiu a ŠVP DM platné ve školním roce 2016/2017.
12. Výroční zpráva za školní rok 2015/2016.
13. Finanční vypořádání dotací poskytnutých krajům nebo obcím, dobrovolným svazům obcí prostřednictvím kraje ze dne 18. 1. 2017.
14. Provozní řád školní jídelny s platností od 1. 2. 2016.
15. Výkaz zisku a ztráty, Rozvaha, přílohy vše k 31. 12. 2016.
16. Hlavní účetní kniha za období 12/2016.

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníková 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.p@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

„OTISK ÚŘEDNÍHO RAZÍTKA“

PaedDr. Ondřej Kožíšek, školní inspektor

PaedDr. Ondřej Kožíšek v. r.

Mgr. Karel Nováček, školní inspektor

Mgr. Karel Nováček v. r.

Mgr. Jana Bervidová, školní inspektorka

Mgr. Jana Bervidová v. r.

Ing. Monika Zelená, kontrolní pracovnice

Ing. Monika Zelená v. r.

Mgr. Karel Suda, odborník na odborné vzdělávání

Mgr. Karel Suda v. r.

V Plzni 22. května 2017

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

„OTISK ÚŘEDNÍHO RAZÍTKA“

Mgr. Jana Hrčková, ředitelka školy

Mgr. Jana Hrčková v. r.

Ve Světcích 24. 5. 2017